

Фикҳ дарслари (226-дарс) Баъзи нафл намозлар ҳақидаги маълумотлар (учинчи мақола)

19:00 / 13.04.2023 2191

7. Ҳожат намози.

يَفْوَأُ يَبْأُنْبِ هَلْ لِدُبْعِ نَع
يَبْنَلِ نَعُ، هُنَعُ هَلْ لِي ضَر
مَلَسَ وَ هَيْلَعُ هَلْ لِي لَص
هَلْ لِي لِي هَلْ تَنَّاكَ نَمَ لِق
مَدَّ يَنْبُ نَمِ دَحْ أَيْ لِي وَأُ عَجَّاح
نَسْخُ يَلْفُ، أَضَوْتِ يَلْفُ

لَصِيْلٌ مُّثٌ ، ءُوضُؤُلَا
يَلَعِ نَنْثِيْلٌ مُّثٌ ، نِيَتَعَكَّر
يَبْنَلَا يَلَعِ لَصِيْلٌ وَهَلَلَا
، مَلَسَّوْ هِيَلَعُ هَلَلَا يَلَص
هُلَلَا اَلَا هَلَا اَل : لُقَيِلٌ مُّثٌ
نَاخْبُسُ ، مِيْرَكُلَا مِيْلَخَلَا
، مِيْظَعْلَا شَرَعْلَا بَرِ هَلَلَا
، نِيْمَلَا عْلَا بَرِ هَلَلَا دُمَخَلَا
، كِتَمُخَرِتَا بَجُوْمُ كَلْاَسَا
ةَمِيْنَعْلَاو ، كِتَرَفَعَم مِيْاَزَعُو
نَمَةَمَا لَسَلَاو ، رِبَلُكُ نَم
اَلَا اَبْنَذِيْلُ عَدَتَا اَل ، مَثِيْلُكُ
، هَتَجْرَفَا اَلَا اَمَهَاو ، هَتَرَفَاغ

إِلَّا أَضْرَكَ لَيْهَ عَجَاحَ الْو نِي مَحَارِلًا مَخْرَأَ أَيَّ آهَاتِي ضَق عَجَامٌ نُبَاوِي ذِمَّرْتَلَا هَاوِر

Абдуллоҳ ибн Абу Авфо розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Кимнинг Аллоҳга ва Бану Одамдан бирортасига ҳожати бўлса, яхшилаб таҳорат қилсин, сўнгра икки ракъат намоз ўқисин. Кейин Аллоҳга сано ва Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга салавот айтсин. Сўнгра:

«Ҳалийму Карийм Аллоҳдан ўзга ҳеч илоҳу маъбуд йўқ. Улуғ Аршнинг Робби Аллоҳ покдир. Оламларнинг Робби Аллоҳга ҳамдлар бўлсин. Мен Сендан раҳматингни вожиб қилувчи, мағфиратингни тақозо қилувчи нарсаларни ва ҳар бир яхшиликдан ғаниматни, ҳар бир ёмонликдан саломатни сўрайман. Менинг ҳеч бир гуноҳимни қўймай мағфират қилгин, ҳеч бир ғамимни қўймай кушойиш қилгин, Ўзинг рози бўлган ҳеч бир ҳожатимни қўймай, албатта чиқаргин. Ё Арҳамар Роҳимийн», десин», дедилар».

Термизий ва Ибн Можа ривоят қилишган.

Имом Ибн Ҳажар: «Бу намозни шанба куни саҳар ўқиб, талаби ҳожат қилиш мандубдир, чунки Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Ким шанба куни эрталаб талаби ҳожат қилса, талаби ҳал бўлади. Унинг ҳожати раво бўлишига мен зоминман», деб марҳамат қилганлар», деган.

Албатта, дуонинг арабча матнини ёдлаб олган яхши.

8. Тавба намози.

بَلِّغْهُ نَعُهُ لَلَا يَضُرُّ يَلَعُ نَع
نَمُ تُعَمَسُ إِذَا لُجِرُتْ نَكُ يِّنَا
هُلَلَا يَلَصُ هَلَلَا لُؤَسَر
يَنَعَفَنَ أَثِي دَحَ مَلَسَوِ هَيْلَع
نَأْءَاشُ أَمْبُ هُنْمُ هَلَلَا
يَنَنْتُ دَحَ إِذِإُو، هِبُ يَنَعَفَنِي
هَبْأُحُصَا نَمُ لُجَر
يَلَفَلَحَ إِذِإُفُ، هُتَفَلَحَتْ سَا
وُبَا يَنَنْتُ دَحُ هُنْإُو، هُتَقِدَّص
تُعَمَسُ بَلِّغْهُ قِدَا صَوَّهَوِ رَكَب
هُلَلَا يَلَصُ هَلَلَا لُؤَسَر
نَمُ أَمُ لُؤُقَي مَلَسَوِ هَيْلَع
مُؤُقَي مُمُثُ، أَبُنْذُ بِنْدِي لُجَر

سُمُّثُ ، يَلِصُّي سُمُّثُ ، رَهَطَتِي فِ
رَفَعِ الْإِهْلَالَ رَفَعَتْ سَي
ةِي آلِ هَذِهِ أَرْقُ سُمُّثُ ، هَلْ هَلْ

اللَّهُ بِحَبْلِ وَأَعْتَصِمُوا ﴿١٠٢﴾ مُسْلِمُونَ وَأَنْتُمْ إِلَّا فَأَنْقَذَكُمْ

رَخَّآ يَلِإِ النَّارِ اللَّهُ نِعْمَتَ وَأَذْكُرُوا تَفَرَّقُوا وَلَا جَمِيعًا
نُبَاوِي ذِمَّتْ لَأُ هَاوَرِ ِةِي آلِ
هَجَامِ

Али розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Мен қачон Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламдан бир ҳадис эшитсам, Аллоҳ менга ундан Ўзи хоҳлаганича наф берадиган одам эдим. Қачон у зотнинг саҳобаларидан бири менга ҳадис айтса, мен ундан (гапи тўғрилигига) қасам ичишни талаб қилардим. Агар у қасам ичса, (гапини) тасдиқ қилардим. Менга Абу Бакр бир ҳадис айтди. Зотан, у содиқдир:

«Мен Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламнинг «Қайси бир одам гуноҳ қилиб қўйиб, сўнгра туриб, таҳорат қилиб намоз ўқиса, кейин

Аллоҳга истиғфор айтса, албатта, Аллоҳ уни мағфират қилади», деганларини эшитдим. Сўнгра у зот «Улар қачон фаҳш иш қилсалар ёки ўзларига зулм қилсалар, Аллоҳни эсларлар ва гуноҳларига истиғфор айтурлар», оятини охиригача қироат қилдилар», деди».

Термизий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Аслида тавба намозсиз ҳам, хоҳлаган пайтда бўлиши матлуб. Лекин намоз ила бўлгани кучли ва қабули осондир. Намоз мўминнинг силоҳи, дейилгани ҳам шундан. Мўмин киши намоз ила ҳар қандай қийин нарсага ҳам осонлик билан эриша олади. Ожиз банда гуноҳ иш қилиб қўйса, иймони уни дарҳол тавбага чорлаши зарур. Қилиб қўйган гуноҳи учун афсусда қолган мўмин инсон дарҳол таҳорат қилиб, тавба намози нияти ила икки ракъат намоз ўқиб олишга ўтмоғи лозим. У гуноҳига надомат қилиб, намозида чин қалбдан тавба қилиб, Аллоҳга роз айтиб, бу гуноҳни бошқа қайта қилмасликка қатъий аҳд қилса, Аллоҳ таоло унинг гуноҳини мағфират қилади.

9. Аввабийн намози.

Бу намоз шом намозидан кейин ўқилади ва олти ракъат бўлади. Аввал тўрт, кейин икки ракъат ёки икки-икки ракъатдан қилиб ўқилади.

Аллоҳ таоло Исро сурасида:

غَفُورًا لِلْأَوَّابِينَ كَانَفَانَهُ ۝۲۵

«Албатта, У сертавбалар учун сермағфиратдир», деган (25-оят).

ذُنْعِ رَسَائِي نُبِرَامَعُ نَعَو
يَلَصَّيْبُنَالَانِي نَارَبُّطَالَا

نَمَّ : لَاقَ مَلَسَ وَ هِيَ لَعُهُ لَلَا
تَسِبُّ بِرُغْمٍ لَأَدْعَبُ يُّلَصُ
وَلَوْ هُبُونُ ذُهُ لَتَرْفُغُ تَأَعَكَرُ
رِحْبُلًا دَبَزَلُ ثِمُ تَنَّاكُ

Имом Табароний Аммор ибн Ясир розияллоху анхудан ривоят қилган ҳадисда:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Ким шомдан кейин олти ракъат намоз ўқиса, агар денгиз кўпигича бўлса ҳам, гуноҳлари мағфират қилинур», дедилар».

هُ لَلَا يَضَرَّ رَمْعٌ نُبَا نَع
هُ لَلَا لُؤْسَرَّ لَاقَ : لَاقَ أُمُّهُ نَع
نَمَّ : مَلَسَ وَ هِيَ لَعُهُ لَلَا يُّلَصُ
تَسِبُّ بِرُغْمٍ لَأَدْعَبُ يُّلَصُ
نَبِيَّ أَوْلَا نَمَّ بِتُكِّ تَأَعَكَرُ

Ибн Умар розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам:

«Ким шомдан кейин олти ракъат намоз ўқиса, аввабийнлардан (тавба қилувчилардан) **деб ёзилур», дедилар».**

10. Таҳажжуд намози.

Бу намознинг ози икки, кўпи саккиз ракъатдир.

رَبُّكَ يَبْعَثُكَ أَنْ عَسَىٰ لَكَ نَافِلَةٌ بِهِ ۖ فَتَهَجَّدُ أَثَلًا وَمِنْ

مَحْمُودًا مَقَامًا ٧٩

Аллоҳ таоло:

«Кечанинг баъзисида у ила бедор бўл. Сенга нофила бўлсин. Шоядки, Роббинг сени мақтовли мақомда тирилтирса», деган (*Исро сураси, 79-оят*).

Ушбу оят ила таҳажжуд намозига тарғиб қилиш Қуръонда келгани эслатилмоқда. Кечаси бир ухлаб туриб ўқиладиган намоз таҳажжуд намози деб аталади.

Шунингдек, бу намозни «қиём намози» деб ҳам айтилади. Аввал бошда бу намоз вожиб бўлган эди. Бир йилдан кейин вожиблиги насх қилинган.

هُلِّلَا يَضَرَّةَ مَأْمُأ يَبَأ نَع
يَلَصَّ هَلِّلَا لُؤْسَرُ نَع ، هُنَّع
بَلَأَقَ مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلِّلَا
لِيَلِّلَا مَأْيَقِبُ مَكِّيَلَع
نَيَحَلِّأَصَلَا بَأْدُ هُنَّإِف
يَلِإِةَ بَرْقِ وَهَو ، مَكَلَبَق
بَتَأِيَّيَّيَّ سَلِّلَا هَرَفُكَمَو ، مَكَّبَر
بِيَأَوْرِي فَو بَمَثِإِلِلَا هَأَهَنَمَو
بَدَسَجَلَا نَع عَادَلِلَا هَدَرَطَمَو
بَمَكْأَخَلَاو دَمَحْأَو بِيْذِمَّرْتَلَا هَأَوْر

Абу Умома розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васаллам:

«Сизларга кечанинг қиёми лозимдир. Чунки у сизлардан олдинги солиҳларнинг одатидир. У Роббингизга қурбатдир. У ёмонликларга каффоротдир. У гуноҳларни қайтарувчидир», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«У жисмдан дардни қувувчидир», дейилган.

Термизий, Аҳмад ва Ҳоким ривоят қилишган.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.